

Foranstaltninger, idet Hensigten selvfølgelig ikke er i nogen Henseende at berøre selve Spørgsmaalet om Renteydelsen eller at stimulere en Forhøjelse af vor Rentefod.

J. Chr. Jensen: Jeg kan ikke fatte mig i lige saa stor Korthed om dette Spørgsmaal som den ærede Taler, der nu havde Ordet paa Regeringspartiets Vegne, idet jeg anser denne Sag for at være af saa stor og vidtrækkende Betydning, at den bør overvejes nærmere. Jeg vil gøre den til Genstand for nogle mere indgaaende Bemærkninger end det ærede Medlem. For øvrigt er jeg enig med det ærede Medlem i, at denne Sag bør overvejes i et Udvalg, sikkert *meget nøje* overvejes, og jeg kan med det samme sige for det Partis Vedkommende, jeg repræsenterer, at vi kan ikke tiltræde Lovforslaget i den Form, hvori det nu foreligger, men kan tænke os at kunne gaa med til et Lovforslag i Lighed med den Lovbestemmelse, som findes i Loven af 1. April 1921 vedrørende Boligforholdene. Det foreliggende Lovforslag bestemmer, at Ydelse af en Rente af 6 pCt. for Laan mod Pant i fast Ejendom legaliseres, medens der nu udkræves Bevilling, naar Renten af Laan mod Pant i fast Ejendom skal være højere end 4 pCt. Endvidere gaar Lovforslaget ud paa, at der skal kunne svares en Rente af over 6 pCt., naar vedkommende Laan i fast Ejendom af Debitor kan opsiges med et halvt Aars Varsel til en halvårlig Termin. Endelig bestemmer Lovforslaget, at Indenrigsministeriet kan give Tilladelse til, at der ydes en højere Rente end 6 pCt., selv om vedkommende Laan ikke af Debitor kan opsiges som nysnævnt.

Det er interessant at se, at det Spørgsmaal, vi her har til Behandling, mangfoldige Gange har været til Behandling i dette Ting eller i begge Rigsdagens Ting. Derfor er der nogen Grund til i Dag at se en lille Smule paa, hvordan man tidligere har betragtet disse Forhold. Vi kan gaa saa langt tilbage, som jeg har kunnet finde tilbage, nemlig til Christian den Femtes Danske Lov, der indholder en kort, men interessant Paragraf om dette Forhold, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse. Den lyder saaledes: „Til Rente af Penge, Korn, eller andet, maa ej højere tagis end 6 af 100 aarligen. Befindis nogen meere at tage, have forbrut al Hovedstoelen, hãlfdeelen til Kongen og hãlfdeelen til den, der paaklager“. Det er interessant at se, at man allerede paa det Tidspunkt, da denne Lov udstedtes, var

klar over, at her var et Felt for Misbrug, og derfor fastsatte en koncis Straffebestemmelse, hvorefter alle, der tog en højere Rente end 6 pCt. ved Udlaan af Penge, Korn eller andet — den Gang kendte man ogsaa Udlaan af Korn o. s. v. —, skulde have forbrudt hele Udlaanskapitalen. Jeg tror, man med fuld Ret kan sige, at der ogsaa senere har været megen Brug for en Bestemmelse som denne, og man havde sikkert undgaaet mange af de Vanskeligheder, som vi i Øjeblikket trækkes med, om man havde opretholdt en saa streng Bestemmelse som denne, at Misbrug i dette Forhold fører til, at hele Laanekapitalen er forbrudt, uanset hvem Kapitalen saa skulde gaa til; den Gang skulde Kongen have Halvdelen og Paaklageren Halvdelen. Det har ikke været helt behageligt at være Aagerkarl den Gang, men denne strenge Straffebestemmelse forhindrede vel for øvrigt, at man den Gang kendte noget til saadanne uhyggelige Personer, som Samfundet senere har vist sig at have alt for mange af. Denne Lovbestemmelse var gældende med nogle faa ikke principielle Ændringer, indtil vi fik den Lov, der gælder paa dette Omraade den Dag i Dag, Loven af 6. April 1855, som i Almindelighed kaldes Aagerloven. Den gaar kort og godt ud paa, at der maa ikke mod Sikkerhed eller Pant i fast Ejendom ydes en højere Rente end 4 pCt., men Indenrigsministeriet er bemyndiget til at give Bevilling til Ydelse af højere Rente, for hvilken Bevilling der betales et Gebyr af ikke over 2 Rigsdaler og ikke over 16 Rigsdaler. Denne Lov er i Princippet gældende den Dag i Dag, og naar Rigsdagen tidligere har beskæftiget sig med den, har den ikke rørt ved Princippet. Det staar fast. Det, man har beskæftiget sig med, er Spørgsmaalet om Gebyr og Administration. Spørgsmaalet om Gebyr og Administration har været behandlet en lang Række Gange, saaledes allerede i Samlingen 1858—59 og derefter i Samlingerne 1860—61, 1870—71, 1877—78, 1880—81, 1894—95, 1895—96, 1897—98 og endelig 1911—12. Der har altsaa været betydeligt Røre om denne Sag, men man har dog ikke ved alle disse Behandlinger rørt ved Princippet, at der kunde ydes 4 pCt. uden Rentebevilling og indtil 6 pCt. i Henhold til Bevilling. Undtagelsesvis har man tilladt Ydelse af over 6 pCt., særlig i Henhold til Boligloven af 1. April 1921, som er gældende endnu, og som jeg senere skal gøre et Par Bemærkninger om. Loven af 27. Marts 1912 tager Sigte paa en Simplificering af Administra-